

بیانیه کنفرانس سازمان ملل با شرکت طرفهای امضا کننده چهارمین کنوانسیون ژنو، ۱۵ جولای ۱۹۹۹

در ۲۵ آوریل ۱۹۹۷، پس از آنکه آمریکا قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل را به پیشنهاد اعضای اروپایی شورای امنیت درباره تصمیم اسرائیل به ساختن شهرکی در جبل ابوغنیم (هاروما) وتو کرد، مجمع عمومی سازمان ملل دهمین نشست فوق العاده (ESS) را برای بررسی اقدامات اسرائیل تشکیل داد. در نشستهای بعدی ESS قطعنامه های ای اس - ۱۰۶۳ (۱۵ جولای ۱۹۹۷)، ای اس - ۱۰۶۴ (۱۳ نوامبر ۱۹۹۷)، ای اس - ۱۰۶۵ (۱۷ مارچ ۱۹۹۸) با اکثریت آرا تصویب شدند که از جمله دیگر موارد، همگی پیشنهاد کردند که طرفهای اصلی امضا کننده چهارمین کنوانسیون ژنو کنفرانسی تشکیل دهند، اقداماتی به منظور اجرای کنوانسیون در سرزمین اشغالی فلسطین اتخاذ نمایند. قطعنامه مجمع عمومی (ای اس - ۱۰۶۶) در تاریخ ۹ فوریه ۱۹۹۹ به طور رسمی خواهان برپایی نشست در ۱۵ جولای شد.

ایالات متحده از آغاز با این ابتکار مخالفت می ورزید و تنها (آمریکا، اسرائیل و میکرونزی به قطعنامه های ای اس اس آرای منفی دادند). ولی با تصویب قطعنامه ماه فوریه، فشارهای شدیدی را برای جلوگیری از تشکیل کنفرانس وارد کردند (سند دی ۲). مبارزه برضد تشکیل نشست هنگامی قوت گرفت که انتخابات اسرائیل در ماه می انجام شد، و واشنگتن استدلال کرد که باید «فرستی به دولت جدید داده شود.» دولت سویس گروهی از بیست و شش کشور

(از جمله پنج عضو دایم شورای امنیت سازمان ملل) را مامور رایزنی و مشورت درباره برپایی همایش کرد، و چندی بعد گزارش داد که اکثریت کمیته خواهان تشکیل نشست طبق برنامه هستند و خاطر نشان ساخت که اجماع، شرط ضروری برای برپایی اجلاس نیست. آن دولت همچنین گزارش داد که شماری از اعضا خواهان به تاخیر انداختن نشست هستند. در ضمن استرالیا و کانادا اعلام کردند که این اجلاس را تحریم می کنند. گروه عرب و کشورهای جنبش غیر متعهد ها برپا فشاری خود برای تشکیل اجلاس ادامه دادند.

سرانجام مصالحه ای انجام شد که براساس آن اجلاس طبق برنامه تشکیل می شود ولی کوتاه مدت خواهد بود، بحثی صورت نمی گیرد و با این تفاهم پایان می پذیرد که در صورت لزوم دوباره تشکیل شود. گرچه همایش از هدفهای اصلی خود بدور افتاد، ولی مسئولان فلسطینی خاطر نشان ساختند که، با توجه به فشارهای شدید، این واقعیت که برپایی کلی همایش خود دستاوردی مهم تلقی می شود، بر اهمیت سابقه گذاری آن تاکید کردند. همایش با شرکت ۱۰۳ کشور از ۱۸۸ کشور امضا کننده کنوانسیون ۱۹۴۹ ژنو تشکیل شد و این نخستین بار بود که همایشی برای بررسی مورد ویژه ای از نقض کنوانسیون برپا می شد. بیانیه همایش در شماره اواسط جولای ۱۹۹۹ مطالعات فلسطین و سازمان ملل منتشر شد.

این بیانیه بازتاب شناخت مشترک کشورهای شرکت کننده در همایش است. پس از مشورت های انجام شده بین طرف های امضا کننده کنوانسیون ژنو، به موجب قطعنامه ای اس-۱۰۶، مجمع عمومی سازمان ملل در دهمین نشست ویژه و فوق العاده خود، همایش در ۱۵ جولای ۱۹۹۹ در ژنو برپا شد.

شرکت کنندگان بر قابلیت اجرای چهارمین کنوانسیون ژنو در سرزمین اشغالی فلسطین، از جمله بیت المقدس، تاکید کردند و افزودن بر آن، آنها بر نیاز به رعایت کامل مواد مطروحه در کنوانسیون در سرزمین فلسطین تاکید ورزیدند.

همایش با توجه به بهبود جو خاورمیانه به طور کلی، با این تفاهم به کار خود پایان داد که بار دیگر، پس از انجام مشورت هایی درباره تحولات اوضاع انسانی منطقه، تشکیل جلسه خواهد داد.